

ایران خواهان توافق است

دونالد ترامپ، رئیس جمهور در بخش هایی از سخنرانی طولانی خود در پارلمان اسرائیل به ایران پرداخت. ترامپ گفت خروج از برجام «کار درستی» بوده است. او اشاره کرد که ایران نیز به دنبال توافق است: «من به شما اطمینان می دهم که دنبال توافق هستند. شاید بگویند نیستیم ولی هستند. نه آمریکا و نه اسرائیل خصومتی با مردم ایران ندارند.» ترامپ در دور اول ریاست جمهوری اش یک طرفه آمریکا را از برجام خارج و تحریم های شدیدی را اعمال کرد. ترامپ از رهبران جمهوری اسلامی خواست از «تروریسم» و حمایت از نیروهای نیابتی دست بکشند و موجودیت اسرائیل را «به رسمیت بشناسند.» رئیس جمهور آمریکا تاکید کرد: «ما به ایران می گوئیم ما آماده هستیم وقتی شما آماده باشید و این اتفاق خواهد افتاد. ایرانیان مردم سخت کوشی هستند و نمی خواهند شاهد این وضعیت باشند.» او گفت که با همه اینها باز هم به سمت ایران «دست دوستی و همکاری» دراز می کند. ترامپ همچنین گفت: «هفتم اکتبر باید برای کشورهایی که در صدد نابودی اسرائیل هستند، درسی باشد که این تلاش ها محکوم به شکست است.»

رئیس جمهور آمریکا در بخش دیگری از صحبت های خود به حمله جنگنده های کشورش به ایران و هدف قراردادن تأسیسات هسته ای این کشور اشاره کرد و مدعی شد: «اگر ما تأسیسات هسته ای ایران را بمباران نمی کردیم، ابر تیره ای بر سر توافق غزه وجود داشت.» ترامپ با اشاره به توافق صلح غزه گفت: «اگر به آن فکر کنید، اگر ما این کار را نمی کردیم و با فرض اینکه همان توافقی را که امروز داریم، انجام می دادیم، ابر تاریکی بر سر این توافق وجود داشت و اول از همه، این اتفاق نمی افتاد زیرا سایر کشورهای عرب و مسلمان واقعا از انجام توافقی که اکنون داریم، احساس راحتی نمی کردند.» او خطاب به ایران گفت: «از تهدید همسایگان دست بردارید، از تأمین مالی شبه نظامیان دست بردارید و حق موجودیت اسرائیل را به رسمیت بشناسید. ما هم آماده ایم، هر زمان که شما آماده باشید! این بهترین تصمیمی خواهد بود که ایران تاکنون گرفته است و این اتفاق خواهد افتاد.»

ترامپ گفت: «اگر بتوانیم با ایران به یک توافق صلح برسیم، عالی خواهد بود. آیا از این خوشحال خواهید شد؟» ترامپ تاکید کرد: «ایران خواهان توافق است. من می توانم آن را ببینم. من در انعقاد قراردادها خوب هستم و می دانم چه زمانی آنها خواهان توافق هستند.» وی همچنین گفت که «قبل از توافق با ایران، باید روی جنگ اوکراین تمرکز کنیم. اگر می توانستیم با ایران به توافق صلح برسیم نیز عالی می شد.» او سپس از اعضای کنست که مرتب وی را تشویق می کردند، پرسید: «آیا از این خوشحال می شوید؟ خوب نیست؟ فکر می کنم آنها می خواهند: فکر می کنم خسته شده اند.» ترامپ در ادامه به شوخی گفت که به زودی مذاکره کنندگان غزه، یعنی استیو ویتکاف و «جرد کوشنر» دامادش را برای یک ناهار دیگر فرا خواهد خواند. او خطاب به تیمش، از جمله «مارکو روبریو» وزیر امور خارجه و «بیت هگست» وزیر جنگ آمریکا گفت: «شما به راحتی به این توافق خواهید رسید. فکر می کنم این آسان خواهد بود.»

رئیس جمهور آمریکا در ادامه گفت که واشنگتن سفارش ۲۸ فروند بمب افکن ب۲، نسخه بهروز شده که در حمله به تأسیسات هسته ای ایران استفاده شدند را داده است. ترامپ در پارلمان رژیم صهیونیستی گفت: «ارتش ایالات متحده هفت فروند از آن بمب افکن های زیبای ب۲ را به پرواز درآورد. آنها خیلی زیبا به نظر می رسیدند. من اصلا نمی دانستم که می توانند چنین کاری انجام دهند. در واقع، ما همین الان ۲۸ فروند دیگر از آنها را سفارش دادیم. یک نسخه کمی بهروز شده.»

او مدعی شد: «اکنون زمان بسیار هیجان انگیزی برای اسرائیل و کل خاورمیانه است، زیرا در سراسر منطقه، نیروهای هرج و مرج، ترور و ویرانی که دهها منطقه را آزار داده اند، اکنون ضعیف، منزوی و کاملاً شکست خورده اند. ائتلاف جدیدی از کشورهای مفتخر و مسئول در حال ظهور است و به خاطر ما، دشمنان تمام تمدن ها در حال عقب نشینی هستند.» ترامپ با بیان اینکه نخست وزیر رژیم صهیونیستی فرد سختی برای حصول توافق است، خطاب به بنیامین نتانیاهو گفت: «می توانی کمی مهربان تر باشی چون دیگر در جنگ نیستی.» او افزود: «فقط با پذیرفتن فرصت های این لحظه می توانیم به هدفمان که تضمین پایان همیشگی وحشت سال های اخیر است، دست یابیم.»

میزگرد
بین الملل

برنامه صلح غزه، «بله، اما...»

سه کارشناس سیاست بین الملل، چشم انداز نقشه ترامپ برای فلسطین و اسرائیل را بررسی کردند

حماس پیچیده می کند.

میلر: قطری ها و ترک ها به حماس می گویند این گروهان ها فقط به نتانیاهو اجازه می دهند جنگ را ادامه دهد و اگر [حماس] آن ها را رها کند، شانس برای بقای سیاسی بهتر خواهد شد. آیا

[حماس] حاضر است اعتماد کند که نتانیاهو جنگ را ادامه نخواهد داد؟

الشقاقی: فکر می کنم محاسبات حماس اساساً تغییری نمی کنند. تغییر مهم شاید در تضمین های کشورهای عرب و مسلمان باشد که بگویند این پایان جنگ خواهد بود و این که [رئیس جمهور آمریکا، دونالد] ترامپ تضمین خواهد کرد که چنین باشد. وقتی سنوار حمله ۷ اکتبر را کلید زد، محاسبات او درباره گرفتن گروهان ها بسیار بسیار با محاسبات امروز متفاوت بود. در سال ۲۰۲۳، آن چه حماس می خواست، [دولت کوچکی] در غزه بود و مشروعیتی که بتواند حکمرانی کند. آزادی زندانیان فلسطینی در آن مقطع می توانست این را به حماس بدهد. امروز، حماس نگران اصل موجودیت خود است. موضوع پروژه دولت کوچک نیست. اصل موجودیت هم یعنی گروهان ها همچنان داشته مهمی برایش هستند و در نتیجه مذاکرات سخت خواهند بود. نه به سختی مذاکرات قبلی. ما به وضوح شاهد تمایل به آزاد کردن گروهان ها به عنوان بخشی از برنامه ترامپ هستیم، حتی اگر هنوز بر سر بیشتر موضوعات دیگر در این برنامه، توافقی نباشد. فکر می کنم دلیل اصلی الان مذاکرات در منطقه است.

میلر: صریح بگویم، در باره پیاده سازی این برنامه، تصویری که شما دو نفر ترسیم می کنید، خیلی امیدوارکننده نیست. خیلی محتمل است که وقتی پای پیاده سازی کامل برنامه ۲۰ ماده ای رئیس جمهور در میان باشد، اهداف متقابل نتانیاهو و رهبران باقیمانده حماس، اساساً تباین دارند. درباره پیاده سازی نسبی بدون حرکت به سمت موضوعات واقعاً پیچیده چه فکری می کنید؟

نیتان سکس: خوب آرون، تو کمی بیشتر از بقیه درباره دیپلماسی خاورمیانه تجربه داری. یکی از هنرهای دیپلماسی، حتی قبل از دوران تو، ابهام سازنده بود. [قطعه] ۲۲۲ [شورای امنیت سازمان ملل متحد] فرمول معروف زمین برای صلح، طوری نوشته شد که طرف های مختلف، به شیوه های مختلف درکش کنند: به فرانسوی، اسرائیل باید [از این قلمروها] خارج شود به انگلیسی «از قلمروها». هر کس می تواند برگردد و بگوید قانون بین المللی طرف اوری می گیرد. این جا ما برعکسش را داریم. ترامپ ادبیات بسیار واضحی دارد و برنامه هایی به شدت گسترده، نهادهایی بین المللی در کار خواهند بود، تونی بلر، نایب السلطنه می شود و ترامپ رئیس هیئت مدیره. در بحث مربوط به توقف کار، حماس کاری را خواهد کرد که [ارتش جمهوری خواه ایرلند] مجبور شد بکند اما تا جایی که من می دانم، به هیچ وجه من الوجوه با آن اعلام موافقت نکرد: بنابراین ترامپ بسیار واضح کرده است که چه می خواهد.

طرف ها هم همان کاری را کرده اند که نتانیاهو معمولاً می کند که یعنی با عبارتی بسیار پیچیده بگویند: «بله، اما...» به عبارت دیگر: بله ما کاملاً آنچه می گویی را می پذیریم، تماماً. ضمناً این هم ایده های

میهمان او در این گفت و گو، خلیل الشقاقی، استاد علوم سیاسی و مدیر مرکز فلسطینی پژوهش های سیاسی در رام الله فلسطین است. او دکترای خود را در سال ۱۹۸۵ از دانشگاه کلمبیا گرفته و پژوهشگر امور خاورمیانه در دانشگاه برن دیس بوده است. او در چندین دانشگاه آمریکایی و فلسطینی سابقه تدریس دارد و از سال ۱۹۹۶ تا ۹۹، رئیس بخش پژوهش های علمی در دانشگاه نجاه در نابلس بوده است. از سال ۱۹۹۳ به بعد، الشقاقی بیش از ۲۰۰ نظرسنجی در کرانه باختری و غزه برگزار کرده و از سال ۲۰۰۰، نظرسنجی هایی نیز با شرکت هر دو گروه، هم فلسطینی ها و هم اسرائیلی ها داشته است. او از نویسندگان گزارش سالانه «شاخص دموکراسی عربی» نیز هست.

میهمان دیگر نیتان سکس، کارشناس ارشد مؤسسه خاورمیانه است. عرصه های پژوهش و تحلیل او، سیاست خارجی ایالات متحده و سیاست خارجی و داخلی اسرائیل و مسائل خاورمیانه هستند. او در فاصله سال های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۵، در مرکز سیاست خاورمیانه در مؤسسه بروکینگز حضور داشته که ۸ سال آن را در جایگاه مدیر گذرانده. سابقه تدریس در دانشگاه جورج تاون از جمله سوابق اوست و دکتری خود را از دانشگاه استنفورد گرفته است.

موضوع بحث، وضعیت این مسیر صلح، خطرات و موانع پیاده سازی آن است. ترجمه بخش هایی از این مکالمه را در ادامه می خوانید. بخش هایی که در قلاب اضافه شده اند، به همین شکل و در متن انگلیسی منتشر شده در وب سایت، در قلاب آمده اند.

درآمده، به خاطر آسیب جدی که به حزب الله زد، حملات به ایران و تخریب نسبی حماس.

میلر: برای حماس چه کسی تصمیم می گیرد؟

خلیل الشقاقی: حماس گروهی است که به خوبی سازمان دهی شده و نظم و انضباط شدیدی دارد. تصمیم گیری در آن هم به شدت پیچیده است. با توجه به جدایی جغرافیایی محل زندگی رهبران و این که مذاکره کنندگان حضور میدانی در محل ندارند، افراد بسیاری در تصمیمات آن ها دخیل هستند. این ها رهبرانی هستند که ما می شناسیم. بعضی هایشان کشته شده اند. با وجود این، خلیل الحیه، از ابتدای کار همچنان بیشترین نقش آفرینی را داشته، چون رهبر حماس در غزه بود و از ۱۷ اکتبر، مذاکره کننده اصلی بوده است؛ پس با فاصله، تصمیم گیر ارشد در این فرایند است.

اما، او عملاً دو گروه همکار دارد که باید با آن ها هماهنگ کند. یکی شورای حماس است، چون حماس بعد از [ترور] یحیی سنوار [رهبر سابق]، تصمیم گرفت که دیگر هیچ رهبر مفردی نباشد که تصمیم بگیرد. به جایش، خود شورا گروهی برای تصمیم گیری انتخاب خواهد کرد. بعضی هایشان در لبنان، ترکیه، قطر و شاید جاهای دیگر هستند. دومی مردم در محل هستند. تا جایی که می دانیم، عزت الحداد، رهبر نیروهای غزه، همچنان زنده است و در جایگاه مسئولیت قرار دارد. حداد ناچار خواهد بود تأیید دیگر فرماندهان در غزه را بگیرد و با توجه به شرایط غزه، واضح است که این کار تصمیم گیری و در نهایت انتقال پیشنهاد و توصیه به نهادی که شورا انتخاب کرده و نیز به خلیل الحیه را به شدت سخت می کند. یک پیچیدگی دیگر هم اضافه کنم: بال نظامی حماس، همواره به بازنگران خارجی از قبیل ایران نزدیک تر بوده تا به قطر یا مصر، اما بخش سیاسی به بازنگران عرب گوش داده اند، شامل مصر و قطر؛ پس این یعنی امیال متناقض در منطقه که این هم صحنه را برای

نیتان سکس:

طرف ها هم همان کاری را کرده اند که نتانیاهو معمولاً می کند که یعنی با عبارتی بسیار پیچیده بگویند: «بله، اما...» به عبارت دیگر: بله ما کاملاً آنچه می گویی را می پذیریم، تماماً. ضمناً این هم ایده های ما در تناقض کامل با حرف توست

آرون دیوید میلر: گرفتاری های قانونی و وسواس و مشغولیت ذهنی بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، برای ماندن در قدرت، تا چه حد بر این فرایند

تصمیم گیری اثر گذاشته است؟

نیتان سکس: سوال خوبی است و به دو دلیل پاسخ آن سخت است. اول، موضوع تا حد زیادی به جهان بینی شماسنگی دارد. اگر طرفدار نتانیاهو نباشید و من هم به این ادعان می کنم، معمولاً دیدتان این است که او بیشتر از دلایل بد انگیزه می گیرد. اگر طرفدارش باشید، این را بلافاصله رد می کنید. دوم اینکه ما داریم تلاش می کنیم از افکار یک نفر سر در بیاوریم و این اغلب از آنچه بسیاری از ما، از جمله خود من، وانمود می کنیم، سخت تر است.

من اینجا یک مخالف خوانی دارم. فکر می کنم نتانیاهو به ادبیتی عمیق مبتلا باشد که فرایند تصمیم گیری اش را دچار عوجاج می کند: ادبیت کسی که برای مدتی بسیار بسیار طولانی در قدرت بوده و واقعاً اطمینان دارد که جایگزینی ندارد. نتانیاهو واقعاً باور دارد که هیچ جایگزین مناسبی ندارد، چنان هم که می دانیم، قبرستان پر از آدم هایی است که هیچ جایگزین مناسبی ندارند. این منجر به این بحران سیاسی شده که سال های بی پایانی است شاهد آن هستیم. در موضوع این جنگ، من حتی بیشتر چنین نگاهی دارم.

بعد از ترومای ۱۷ اکتبر، او در موضعی بسیار پابین بود: او مسئول ماجرا دیده می شد. شاهد بود که زندگی اش، میراثش، میراث پیمان های ابراهیمی، ایستادن در مقابل دنیا و ممانعت از تشکیل کشور فلسطینی و همه این ها، در مواجهه با این فاجعه در حال فرو ریختن است. در نگاه او نیز تعداد قابل توجهی از اسرائیلی ها، اگر به دو سال گذشته نگاه کنید، تا حد زیادی جبران کرده و از زیر دین

